

Utkast till lagrådsremiss

Kompletterande regler för uppehållstillstånd vid gymnasiestudier

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm Klicka här för att ange datum.

Klicka här för att ange namnunderskrift1.

*Klicka här för att ange namnunderskrift2.
(Justitiedepartementet)*

Det huvudsakliga innehållet i utkastet till lagrådsremiss

I detta utkast till lagrådsremiss föreslås ändringar i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå för att underlätta för utlänningar som omfattas av den lagen att beviljas permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning. Det föreslås att

- tiden som en utlänning har på sig för att etablera sig på arbetsmarknaden och kvalificera sig för ett permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning efter att ha fullföljt sin utbildning ska förlängas från sex till tolv månader,
- studiemedel för halvtidsstudier ska kunna beaktas när man bedömer om försörjningskravet för permanent uppehållstillstånd är uppfyllt,
- en viss form av subventionerad anställning, en så kallad yrkesintroduktionsanställning, ska kunna ligga till grund för permanent uppehållstillstånd.

Förslagen lämnas mot bakgrund av det skärpta arbetsmarknadsläge som har uppstått till följd av spridningen av sjukdomen covid-19.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 20 juli 2021 och gälla till utgången av juni 2023.

Innehållsförteckning

1	Beslut	3
2	Lagtext	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2018:755) om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå.....	4
2.2	Förslag till lag om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå	6
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå	7
3	Ärendet och dess beredning	9
4	Det tillfälliga regelverket om uppehållstillstånd	9
5	Det finns skäl att vidta åtgärder med anledning av covid-19	11
6	Tiden för att etablera sig på arbetsmarknaden ska förlängas till tolv månader	12
7	Försörjningskravet ska delvis kunna uppfyllas med studiemedel	13
8	En yrkesintroduktionsanställning ska kunna ligga till grund för permanent uppehållstillstånd	14
9	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser.....	16
10	Kostnader och andra konsekvenser	16
11	Författningskommentar	18
11.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:755) om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå.....	18
11.2	Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå	20
11.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå	21

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till

1. lag om ändring i lagen (2018:755) om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå,

2. lag om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå,

3. lag om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå.

2 Lagtext

Regeringen har följande förslag till lagtext.

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2018:755) om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

Härigenom föreskrivs att 4 och 5 §§ lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå i stället för lydelsen enligt lagen (2018:755) om ändring i den lagen ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2018:755

Föreslagen lydelse

4 §

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § den lagen eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 d–16 g §§ den lagen eller enligt 1 eller 2 § ska, om utbildningen fullföljts, beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat eller sex månader efter den dag en sådan yrkesinriktad utbildning eller en sådan sammanhållen yrkesutbildning som avses i 1 § första stycket 2 b och c har avslutats i enlighet med en individuell studieplan.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i *tolv* månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat eller *tolv* månader efter den dag en sådan yrkesinriktad utbildning eller en sådan sammanhållen yrkesutbildning som avses i 1 § första stycket 2 b och c har avslutats i enlighet med en individuell studieplan.

5 §

En arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§, ska senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades underrätta Skatteverket om anställningen. Detsamma ska gälla för en arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i

Sverige, om utlänningen under den lagens giltighetstid har studerat på ett introduktionsprogram.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § den lagen och under den lagens giltighetstid har studerat på ett introduktionsprogram, eller en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§ ska, såvida inte något annat följer av 6 §, när tiden för det tillståndet har löpt ut, beviljas ett permanent uppehållstillstånd om han eller hon har en anställning som har anmälts enligt första stycket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Detsamma ska gälla för en utlänning som kan försörja sig genom inkomster från näringsverksamhet.

Uppehållstillstånd enligt andra stycket ska också beviljas om utlänningen kan försörja sig genom inkomster från anställning eller näringsverksamhet i kombination med studiemedel för studier på halvtid.

Uppehållstillstånd enligt andra stycket får beviljas en utlänning som inte har fyllt 25 år endast om han eller hon har fullföljt en

- a) gymnasieutbildning eller motsvarande,
- b) yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller
- c) sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om försörjningsförmåga och om underrättelse till Skatteverket.

2.2 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå ska införas en ny paragraf, 5 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 a §

En yrkesintroduktionsanställning kan ligga till grund för permanent uppehållstillstånd enligt 5 §.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

dels att 5 a § ska upphöra att gälla,

dels att 4 och 5 §§ ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt lagförslag 2.1

Föreslagen lydelse

4 §

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § den lagen eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 d–16 g §§ den lagen eller enligt 1 eller 2 § ska, om utbildningen fullföljts, beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i *tolv* månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat eller *tolv* månader efter den dag en sådan yrkesinriktad utbildning eller en sådan sammanhållen yrkesutbildning som avses i 1 § första stycket 2 b och c har avslutats i enlighet med en individuell studieplan.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i *sex* månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat eller *sex* månader efter den dag en sådan yrkesinriktad utbildning eller en sådan sammanhållen yrkesutbildning som avses i 1 § första stycket 2 b och c har avslutats i enlighet med en individuell studieplan.

5 §

En arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§, ska senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades underrätta Skatteverket om anställningen. Detsamma ska gälla för en arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, om utlänningen under den lagens giltighetstid har studerat på ett introduktionsprogram.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § den lagen och under den lagens giltighetstid har studerat på ett introduktionsprogram, eller en

utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§ ska, såvida inte något annat följer av 6 §, när tiden för det tillståndet har löpt ut, beviljas ett permanent uppehållstillstånd om han eller hon har en anställning som har anmälts enligt första stycket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Detsamma ska gälla för en utlänning som kan försörja sig genom inkomster från näringsverksamhet.

Upphållstillstånd enligt andra stycket ska också beviljas om utlänningen kan försörja sig genom inkomster från anställning eller näringsverksamhet i kombination med studiemedel för studier på halvtid.

Upphållstillstånd enligt andra stycket får beviljas en utlänning som inte har fyllt 25 år endast om han eller hon har fullföljt en

- a) gymnasieutbildning eller motsvarande,
- b) yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller
- c) sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om försörjningsförmåga och om underrättelse till Skatteverket.

-
1. Denna lag träder i kraft den 1 juli 2023.
 2. Äldre föreskrifter gäller fortfarande för överklagande av beslut som har fattats före ikraftträdandet.

3 Ärendet och dess beredning

Den pågående spridningen av det nya coronaviruset som orsakar sjukdomen covid-19 har bl.a. lett till ett skärpt arbetsmarknadsläge med stigande arbetslöshet som följd. Det får därmed antas ha blivit väsentligt svårare än tidigare för de utlänningar som omfattas av det tillfälliga regelverket om uppehållstillstånd som för närvarande gäller i Sverige att kvalificera sig för ett permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning. Med anledning av detta finns det skäl att överväga vissa tillfälliga åtgärder för att anpassa regelverket till arbetsmarknadsläget.

Inom Justitiedepartementet har ett utkast till lagrådsremiss utarbetats. [Utkastet har remissbehandlats. En sammanfattning av utkastets innehåll finns i bilaga x och utkastets lagförslag finns i bilaga x. En förteckning över remissinstanserna finns i bilaga x och remissyttrandena finns tillgängliga i Justitiedepartementet (Ju2021/xxxxx).]

4 Det tillfälliga regelverket om uppehållstillstånd

Till följd av flyktingsituationen under 2015 infördes lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige (den tillfälliga lagen). Genom lagen, som trädde i kraft den 20 juli 2016, anpassades det svenska regelverket tillfälligt till miniminivån enligt EU-rätten och internationella konventioner. Giltighetstiden för den tillfälliga lagen förlängdes i juni 2019 och den gäller till och med den 19 juli 2021. Den tillfälliga lagen innebär bl.a. att de som beviljas uppehållstillstånd i Sverige på grund av skyddsbehov, synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter eller verkställighetshinder som huvudregel ges tidsbegränsade uppehållstillstånd. Den som kan försörja sig genom inkomster från anställning eller näringsverksamhet kan beviljas ett permanent uppehållstillstånd när ett tidsbegränsat uppehållstillstånd har löpt ut.

Sedan den 1 juni 2017 finns det även bestämmelser om uppehållstillstånd för studier på gymnasienivå i den tillfälliga lagen, det så kallade gymnasiregelverket. Det huvudsakliga syftet med bestämmelserna är att främja integrationen av unga nyanlända och uppmuntra dem att genomgå utbildning på gymnasial nivå för att därefter kunna försörja sig genom arbete eller näringsverksamhet. Gymnasiregelverket innehåller bestämmelser om längre uppehållstillstånd för studier, uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, uppehållstillstånd för fortsatta studier och uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning. Den 1 juli 2018 infördes i gymnasiregelverket en ny möjlighet till uppehållstillstånd för vissa ensamkommande unga som fått, eller annars skulle få, ett beslut om utvisning.

En grundtanke i gymnasiregelverket är att en utlänning ska ha sex månader på sig att etablera sig på arbetsmarknaden och kvalificera sig för ett permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning efter att ha fullföljt sin utbildning. Giltighetstiden för uppehållstillstånden bestäms därför som huvudregel till sex månader utöver den tid som återstår på utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan eller motsvarande. Det kan dock förekomma att den studerande inte hinner fullfölja sin utbildning enligt planen. För att säkerställa att utlänningen även i sådana fall har sex månader på sig att etablera sig på arbetsmarknaden finns regler om uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning (prop. 2016/17:133 s. 59). Ett sådant uppehållstillstånd gäller i sex månader efter att utlänningen har fullföljt en gymnasieutbildning eller motsvarande eller en sammanhållen yrkesutbildning inom vuxenutbildningen eller liknande utbildning inom introduktionsprogram i gymnasieskolan.

När ett tidsbegränsat uppehållstillstånd har löpt ut finns, som anges ovan, möjlighet att bevilja permanent uppehållstillstånd, om utlänningen kan försörja sig genom inkomster från anställning eller näringsverksamhet. Möjligheten omfattar den som har haft ett uppehållstillstånd på grund av skyddsbehov, synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter eller verkställighetshinder och vars uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen. Bestämmelsen omfattar även personer som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats eller beviljats enligt gymnasiregelverket. En förutsättning för att beviljas permanent uppehållstillstånd är att personen har fyllt 25 år eller har fullföljt en gymnasieutbildning eller motsvarande eller en sammanhållen yrkesutbildning inom vuxenutbildningen eller liknande utbildning inom introduktionsprogram i gymnasieskolan. Om inkomsterna kommer från en anställning ska anställningen ha anmälts till Skatteverket och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor får inte vara sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen.

I förarbetena till bestämmelsen om permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning har regeringen bl.a. uttalat att kravet på att kunna försörja sig bör vara uppfyllt om det finns regelbundna inkomster som tillgodoser utlänningens eget uppehälle inklusive kostnaden för egen bostad och kan förväntas göra det under en längre tid. Att kunna försörja sig bör, i likhet med vad som gäller vid arbetskraftsinvandring, innebära att inkomsterna inte är så låga att utlänningen behöver försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453) för att täcka kostnaderna för bl.a. boende och uppehälle. Inkomsterna ska komma från anställning eller näringsverksamhet eller en kombination av dessa. Subventionerade anställningar bör inte kunna utgöra grund för permanent uppehållstillstånd. Vid bedömningen av om inkomsterna gör det möjligt för utlänningen att försörja sig bör en sammantagen bedömning göras av hans eller hennes ekonomiska situation. Om det rör sig om en anställning måste denna vara varaktig så att försörjningsförmågan kan antas bestå en längre tid. Med varaktig anställning avses i första hand tillsvidareanställningar. Även en tidsbegränsad anställning bör dock kunna anses varaktig om det handlar om en anställning som ska pågå under en längre tid (prop. 2015/16:174 s. 60–61).

Migrationsverket har i ett rättsligt ställningstagande (RS/017/2020) uttalat att det inte bör vara aktuellt att bevilja permanent uppehållstillstånd på grund av en anställning som är avsedd att vara under kortare tid än två år framåt från beslutstillfället. Enligt ställningstagandet kan en provanställning ligga till grund för ett permanent uppehållstillstånd, om anställningen efter en bedömning i det enskilda fallet kan anses varaktig. I ställningstagandet har Migrationsverket också uttalat att om den återopade anställningen är en subventionerad anställning ska ansökan avslås.

När den tillfälliga lagen upphör att gälla, den 20 juli 2021, träder lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå i kraft. Lagen är tidsbegränsad och innebär bl.a. att det, en viss tid efter att den tillfälliga lagen har upphört att gälla, finns möjlighet att beviljas uppehållstillstånd för studier på gymnasial nivå, uppehållstillstånd för fortsatta studier, uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning och permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning. Bestämmelserna om detta motsvarar bestämmelserna i den tillfälliga lagen. Möjligheten till permanent uppehållstillstånd är dock begränsad för personer som har haft uppehållstillstånd på grund av skyddsbehov, synnerligen eller särskilt ömmande omständigheter eller verkställighetshinder, och vars uppehållstillstånd har tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen men inte enligt gymnasieregelverket. För att dessa ska omfattas av möjligheten till permanent uppehållstillstånd krävs att de har studerat på ett introduktionsprogram under den tillfälliga lagens giltighetstid.

5 Det finns skäl att vidta åtgärder med anledning av covid-19

Bedömning: Det finns skäl att tillfälligt underlätta för utlänningar som omfattas av det tillfälliga regelverket om uppehållstillstånd som för närvarande gäller i Sverige att kvalificera sig för ett permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning.

Skälen för bedömningen: Begränsningsåtgärder och beteendeförändringar för att minska smittspridningen av det nya coronaviruset har haft betydande ekonomiska konsekvenser för både enskilda branscher och den ekonomiska aktiviteten i Sverige och i omvärlden, även om flera åtgärder har vidtagits för att dämpa de ekonomiska effekterna (se till exempel prop. 2019/20:181 s. 20). Arbetsmarknaden har påverkats tydligt med en stigande arbetslöshet och minskad sysselsättning. I regeringens senaste prognos från december 2020 bedöms läget på arbetsmarknaden fortsatt vara mycket allvarligt även om det har skett en viss återhämtning under hösten. Regeringen bedömer dock att återhämtningen kommer att hållas tillbaka under första halvåret 2021, för att därefter tillta igen när restriktioner kan lättas och aktiviteten i ekonomin ökar. Återhämtningen kommer att ta tid och osäkerheten är stor.

Det ansträngda läget på arbetsmarknaden till följd av utbrottet av covid-19 kan antas ha gjort det väsentligt svårare för utlänningar att etablera sig på arbetsmarknaden. Det innebär sämre möjligheter för utlänningar än tidigare att få en sådan anställning som kan ligga till grund för permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning. Situationen kan också antas försvåra för utlänningar att få inkomster från näringsverksamhet. I förlängningen kan det innebära att fler utlänningar än tidigare förlorar sin rätt att vistas i Sverige. Det gäller bl.a. de utlänningar som omfattas av gymnasiregelverket. Det finns mot denna bakgrund skäl att tillfälligt underlätta för utlänningar att kvalificera sig för ett permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning.

6 Tiden för att etablera sig på arbetsmarknaden ska förlängas till tolv månader

Förslag: Uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning ska gälla i tolv månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat eller tolv månader efter den dag en sammanhållen yrkesutbildning inom vuxenutbildningen eller en liknande utbildning inom gymnasieskolans introduktionsprogram har avslutats i enlighet med en individuell studieplan.

Skälen för förslaget: Som anges ovan är en grundtanke i gymnasiregelverket att en utlänning ska ha sex månader på sig att etablera sig på arbetsmarknaden och kvalificera sig för ett permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning efter att ha fullföljt sin utbildning. Giltighetstiden för uppehållstillstånden bestäms därför som huvudregel till sex månader utöver den tid som återstår på utbildningen enligt utlänningens individuella studieplan, eller motsvarande. För att säkerställa att även utlänningar som inte hinner fullfölja sin utbildning enligt planen har sex månader på sig att etablera sig på arbetsmarknaden finns också möjlighet att bevilja uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning. Ett sådant uppehållstillstånd gäller i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat eller sex månader efter den dag en sammanhållen yrkesutbildning inom vuxenutbildningen eller en liknande utbildning inom gymnasieskolans introduktionsprogram har avslutats i enlighet med en individuell studieplan.

Eftersom den skärpta situationen på arbetsmarknaden till följd av spridningen av sjukdomen covid-19 kan antas ha gjort det väsentligt svårare för utlänningar att etablera sig på arbetsmarknaden bör tiden som en person har på sig att etablera sig på arbetsmarknaden under en begränsad period förlängas. Detta bör åstadkommas genom en ändring i bestämmelsen om uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning. Under en begränsad period bör giltighetstiden för sådana uppehållstillstånd bestämmas till tolv i stället för sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat eller en sammanhållen yrkesutbildning inom

vuxenutbildningen eller en liknande utbildning inom gymnasieskolans introduktionsprogram har avslutats i enlighet med en individuell studieplan. En utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning innan den föreslagna ändringen träder i kraft bör kunna beviljas ett nytt sådant uppehållstillstånd för tiden efter att det nuvarande tillståndet löpt ut och därigenom få sammanlagt tolv månader på sig att etablera sig på arbetsmarknaden. Det behövs inte någon ytterligare ändring i bestämmelsen om uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning för att möjliggöra detta.

Med en etableringstid på tolv månader får gruppen bättre möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden och en provanställning kan till exempel övergå i en tillsvidareanställning (jfr 6 § lagen [1982:80] om anställningsskydd). Ändringen kan även underlätta för utlänningar att få inkomster från näringsverksamhet som kan ligga till grund för permanent uppehållstillstånd.

7 Försörjningskravet ska delvis kunna uppfyllas med studiemedel

Förslag: Permanent uppehållstillstånd ska beviljas om utlänningen kan försörja sig genom inkomster från anställning eller näringsverksamhet i kombination med studiemedel för studier på halvtid.

Skälen för förslaget: För att kunna beviljas permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning krävs enligt nuvarande regelverk att utlänningen kan försörja sig genom inkomster från anställning eller näringsverksamhet eller en kombination av dessa. Reglerna innebär en positiv drivkraft för att komma i arbete och skaffa egen försörjning. Att utlänningar kommer in i arbetslivet och skaffar egen försörjning innebär stora vinster för integrationen (prop. 2015/16:174 s. 58). Samtidigt är det positivt för integrationen om utlänningar väljer att studera. Studier kan underlätta för utlänningar att etablera sig på arbetsmarknaden och skaffa sig en egen försörjning. Den som studerar på till exempel högskola, universitet, kommunal vuxenutbildning eller yrkeshögskola kan få studiemedel (3 kap. 2 § studiestödslagen [1999:1395] och 3 kap. 1 § studiestödsförordningen [2000:655]). Studiemedel får lämnas för varje vecka då den studerande bedriver studier på minst halvtid, under förutsättning att studierna ska pågå under en sammanhängande tid om minst tre veckor (3 kap. 5 § studiestödslagen). En utlänning kan få studiemedel om han eller hon är bosatt i Sverige, har permanent uppehållstillstånd här och har bosatt sig i Sverige huvudsakligen i annat syfte än att genomgå utbildning här. Från kravet på permanent uppehållstillstånd finns flera undantag, bl.a. för studerande som har uppehållstillstånd som beviljats eller tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen (3 kap. 4 § och 4 a § studiestödslagen). I Migrationskommitténs betänkande En långsiktigt hållbar migrationspolitik (SOU 2020:54) föreslås att kravet på permanent uppehållstillstånd

för studiemedel tas bort. Betänkandet har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Med hänsyn till det skärpta läget på arbetsmarknaden med anledning av spridningen av covid-19 bör studiemedel under en begränsad period kunna beaktas vid bedömningen av om försörjningskravet för permanent uppehållstillstånd är uppfyllt. För att kunna beviljas permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning bör det dock även fortsättningsvis krävas att utlänningen har inkomster från anställning eller näringsverksamhet. Studiemedlen bör endast kunna beaktas som ett komplement till dessa inkomster. Vid bedömningen av om försörjningskravet för permanent uppehållstillstånd är uppfyllt bör hänsyn endast tas till studiemedel som ges för halvtidsstudier. Om en utlänning får studiemedel för mer än halvtidsstudier bör studiemedel för halvtidsstudier kunna beaktas, men inte mer än det.

För att kunna beviljas ett permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning krävs att utlänningens inkomster är varaktiga. Detta bör givetvis gälla även när utlänningen delvis försörjer sig med studiemedel. Det kommer alltså krävas att utlänningen kan förväntas bedriva studier och få studiemedel under en längre tid. Den omständigheten att utlänningen kommer att göra vissa uppehåll i studierna, till exempel under sommarmånaderna, bör inte i sig innebära att utlänningen inte kan beviljas permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning. Det avgörande bör liksom enligt nuvarande regler vara om utlänningen har inkomster som innebär att han eller hon inte behöver försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen. För att bedöma detta krävs att man gör en sammantagen bedömning av hans eller hennes ekonomiska situation. För att utlänningen ska kunna visa att han eller hon kan förväntas få studiemedel under en längre tid behövs visst underlag, exempelvis antagningsbesked till en utbildning som ger rätt till studiemedel och som ska pågå en längre tid och beslut från Centrala studiestödsnämnden (CSN) om att studiemedel har beviljats.

8 En yrkesintroduktionsanställning ska kunna ligga till grund för permanent uppehållstillstånd

Förslag: En yrkesintroduktionsanställning ska kunna ligga till grund för permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning.

Skälen för förslaget: Enligt nuvarande ordning kan subventionerade anställningar inte utgöra grund för permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning (prop. 2015/16:174 s. 60 och Migrationsverkets rättsliga ställningstagande RS/017/2020). Med hänsyn till det skärpta läget på arbetsmarknaden till följd av spridningen av sjukdomen covid-19 finns det dock anledning att överväga att under en begränsad period göra ett undantag från detta. Det finns flera olika subventionerade anställningar som bl.a. skiljer sig i fråga om målgrupp och vilka villkor som behöver

vara uppfyllda för att stöd till arbetsgivaren ska lämnas. Vissa stöd lämnas först efter en arbetsmarknadspolitisk bedömning medan andra inte kräver en sådan bedömning utan lämnas om arbetsgivaren och den anställde uppfyller villkoren för stödet. Om det ska göras ett undantag bör det göras i förhållande till subventionerade anställningar som inte kräver en arbetsmarknadspolitisk bedömning.

En form av subventionerade anställningar som inte kräver en arbetsmarknadspolitisk bedömning är yrkesintroduktionsanställningar. Sådana anställningar definieras i 3 § förordningen (2013:1157) om stöd för yrkesintroduktionsanställningar som anställningar som omfattas av ett centralt kollektivavtal om yrkesintroduktion, eller av ett hängavtal till ett sådant kollektivavtal, och som innehåller en andel med utbildning eller handledning. Yrkesintroduktionsanställningarna riktar sig till personer som saknar relevant yrkeserfarenhet eller som är arbetslösa. Målgruppen för anställningarna var initialt ungdomar (15–24 år). Sedan juni 2016 kan stödet även beviljas för nyanlända och långtidsarbetslösa. För att stöd för yrkesintroduktionsanställningar ska lämnas krävs att anställningen ska vara i minst sex månader. Stöd lämnas så länge yrkesintroduktionsanställningen varar, dock under högst tolv månader. Av promemorian Översynen av stödet för yrkesintroduktionsanställningarna (2017-08-31) som tagits fram på uppdrag av Arbetsmarknadsdepartementet framgår att det ibland finns möjlighet till förlängning av anställningen om vissa förutsättningar är uppfyllda. En sådan förlängning medför dock inget fortsatt ekonomiskt stöd från staten. Enligt promemorian övergår anställningen i några av avtalen per automatik i en tillsvidareanställning om den inte avbryts av någon av parterna dessförinnan.

Det kan antas att flera av de som drabbats av det skärpta läget på arbetsmarknaden omfattas av målgruppen för yrkesintroduktionsanställningarna. Med hänsyn till läget på arbetsmarknaden till följd av spridningen av sjukdomen covid-19 bör yrkesintroduktionsanställningar under en begränsad period kunna ligga till grund för permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning. För att permanent uppehållstillstånd ska kunna beviljas bör det dock krävas att övriga förutsättningar för ett sådant tillstånd är uppfyllda. För att en anställning ska kunna ligga till grund för permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning krävs som anges ovan bl.a. att anställningen är varaktig så att försörjningsförmågan kan antas bestå en längre tid. Med varaktig anställning avses i första hand tillsvidareanställningar, men även en tidsbegränsad anställning kan anses varaktig om den ska pågå under en längre tid (prop. 2015/16:174 s. 60–61). Migrationsverket har i ett rättsligt ställningstagande uttalat att det inte bör vara aktuellt att bevilja permanent uppehållstillstånd på grund av en anställning som är avsedd att vara under kortare tid än två år framåt från beslutstillfället (RS/017/2020).

9 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Förslag: Lagändringarna ska träda i kraft den 20 juli 2021 och upphöra att gälla vid utgången av juni 2023.

Lagändringarna ska fortsätta att gälla för överklagande av beslut som har fattats före utgången av juni 2023.

Skälen för förslaget: De föreslagna lagändringarna bör träda i kraft så snart som möjligt. Med beaktande av den tid som kan antas behövas för den fortsatta beredningen av ärendet bör tidpunkten för ikraftträdande bestämmas till den 20 juli 2021, dvs. samma tidpunkt som den tillfälliga lagen upphör att gälla och lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå träder i kraft. Ändringarna bör därmed införas i lagen om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå.

Syftet med de föreslagna lagändringarna är att lindra konsekvenserna av den rådande pandemin och de bör därför gälla under en begränsad tid. Som anges ovan bedömer regeringen att arbetslösheten kommer att vara kvar på en hög nivå under första halvåret 2021, för att sedan succesivt minska när restriktioner kan lättas och aktiviteten i ekonomin ökar. Regeringen bedömer dock att återhämtningen kommer att ta tid och att osäkerheten är stor. Med hänsyn till detta får det anses rimligt att låta bestämmelserna gälla till utgången av det första halvåret 2023. De föreslagna bestämmelserna bör dock fortsätta att gälla även efter denna tidpunkt för överklagande av beslut som har fattats före utgången av juni 2023.

10 Kostnader och andra konsekvenser

Bedömning: Förslagen bör inte leda till några ekonomiska konsekvenser för staten som inte kan hanteras inom befintliga anslagsramar.

Skälen för bedömningen: De föreslagna lagändringarna innebär bl.a. att giltighetstiden för ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning ska bestämmas till tolv i stället för sex månader efter fullföljd utbildning. Genom detta får en utlänning som fullföljt sin utbildning tolv i stället för sex månader på sig att etablera sig på arbetsmarknaden och kvalificera sig för ett permanent uppehållstillstånd. Det kan antas att fler personer kommer att söka och beviljas uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning med den föreslagna lagändringen. Utlänningar som har beviljats uppehållstillstånd som har bestämts till sex månader utöver den tid som återstår på deras utbildning enligt den individuella studieplanen, eller motsvarande, och som fullföljer sin utbildning enligt planen kan nämligen söka ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning för att få en etableringstid på tolv i stället för sex månader. Vidare bör en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning innan den föreslagna ändringen träder i kraft kunna beviljas ett nytt sådant

uppehållstillstånd för tiden efter att det nuvarande tillståndet löpt ut och därigenom få sammanlagt tolv månader på sig att etablera sig på arbetsmarknaden. Det är dock svårt att bedöma hur många fler ansökningar som på grund av detta kommer att komma in till Migrationsverket.

Det är också svårt att bedöma hur många fler personer som kommer att söka och beviljas permanent uppehållstillstånd till följd av de föreslagna lagändringarna. Svårigheten består bl.a. i att bedöma hur många som kommer att kvalificera sig för ett permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning inom tolv månader efter fullföljd utbildning men som inte hade kvalificerat sig för ett sådant uppehållstillstånd inom sex månader efter fullföljd utbildning. Det är också förenat med svårigheter att bedöma hur många personer som kommer att uppfylla försörjningskravet på grund av möjligheten att beakta studiemedel för halvtidsstudier. Även en utlänning som har studiemedel för halvtidsstudier kommer att behöva ha en varaktig anställning, eller varaktiga inkomster från näringsverksamhet, för att han eller hon ska kunna uppfylla försörjningskravet för permanent uppehållstillstånd. När det gäller förslaget att yrkesintroduktionsanställningar ska kunna ligga till grund för permanent uppehållstillstånd kan det konstateras att det endast finns ett begränsat antal sådana anställningar på den svenska arbetsmarknaden. Även om det därmed är osäkert hur många fler personer som kommer att söka och beviljas permanent uppehållstillstånd till följd av de föreslagna lagändringarna är bedömningen att det kommer att vara ett relativt begränsat antal.

Även om förslaget om förlängd tid för etablering på arbetsmarknaden kan antas innebära flera ärenden hos Migrationsverket är förslaget okomplicerat och bör inte medföra någon betydande arbetsbelastning för myndigheten. De övriga förslagen innebär vissa nya bedömningsmoment men det är huvudsakligen samma krav som ställs på yrkesintroduktionsanställningar som på andra anställningar och förslaget att beakta studiemedel bör inte vara alltför komplicerat. De föreslagna lagändringarna kan förväntas leda till en viss ökning av antalet ansökningar om permanent uppehållstillstånd. Det är dock svårt att uppskatta hur många det kan röra sig om. Enligt uppgift från Migrationsverket är ansökningar om permanent uppehållstillstånd för försörjning mer resurskrävande att pröva än andra ansökningar om förlängt uppehållstillstånd. Eventuella kostnadsökningar för Migrationsverket bör dock kunna hanteras inom ramen för befintliga anslag. Förslagen bedöms inte medföra ökade kostnader för domstolarna.

Förslagen kan innebära ökade incitament för utlänningar att genomgå studier och att söka studiemedel hos CSN. För att en utlänning ska kunna beviljas permanent uppehållstillstånd kommer dock fortfarande krävas att han eller hon har varaktiga inkomster från en anställning eller näringsverksamhet. Ökningen av antalet utlänningar som genomgår studier och söker studiemedel bör därför vara marginell och rymmas inom befintliga anslagsramar.

Förslaget att göra det möjligt att beakta studiemedel bör inte innebära någon större påverkan på utbildningsanordnarnas administrativa arbete. De föreslagna ändringarna innebär inte några avsteg från gällande regler för antagning eller urval till de olika utbildningsformerna. Frågan om uppehållstillstånd avgörs av Migrationsverket som också har en allmän

serviceskyldighet i frågor som rör myndighetens verksamhetsområde. Information om nya lagförslag finns i regel på Migrationsverkets webbplats.

Förslagen bedöms inte medföra några nya obligatoriska åtaganden som innebär att den kommunala finansieringsprincipen ska tillämpas. Som anges i förarbetena till de nuvarande bestämmelserna om etableringstid finns det dock, liksom för andra unga vuxna utan arbete, en risk för att de som inte får arbete kommer att ansöka om försörjningsstöd (prop. 2016/17:133 s. 77). Genom att förlänga tiden för att etablera sig på arbetsmarknaden från sex till tolv månader skulle kommunernas kostnader för försörjningsstöd kunna komma att öka. Som anges i de nämnda förarbetena finns det dock starka incitament för att hitta ett arbete under tiden för etablering. Det utgår också statlig ersättning till kommunerna för mottagandet av nyanlända invandrare, som i viss mån kompenserar kommunerna för kostnader för försörjningsstöd. Det finns anledning att följa utvecklingen framöver.

Fler män än kvinnor har uppehållstillstånd som har beviljats eller tidsbegränsats enligt den tillfälliga lagen och kan komma i fråga för uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning eller permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning. Förslagen bedöms därför omfatta fler män än kvinnor.

11 Författningskommentar

11.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2018:755) om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

4 § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § den lagen eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 d–16 g §§ den lagen eller enligt 1 eller 2 § ska, om utbildningen fullföljts, beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning.

Uppehållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i *tolv* månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat eller *tolv* månader efter den dag en sådan yrkesinriktad utbildning eller en sådan sammanhållen yrkesutbildning som avses i 1 § första stycket 2 b och c har avslutats i enlighet med en individuell studieplan.

I paragrafen finns bestämmelser om uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning. Övervägandena finns i avsnitt 6.

Andra stycket ändras på så sätt att giltighetstiden för uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning ska bestämmas till tolv i stället för sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat eller en

sammanhållen yrkesutbildning inom vuxenutbildningen eller en liknande utbildning inom gymnasieskolans introduktionsprogram har avslutats i enlighet med en individuell studieplan. Ändringen innebär att en utlänning har tolv i stället för sex månader på sig att etablera sig på arbetsmarknaden efter fullföljd utbildning och därmed kvalificera sig för ett permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning. En utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning enligt hittillsvarande lydelse av paragrafen kan beviljas ett nytt uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning för tiden efter att det nuvarande tillståndet löpt ut och därigenom få sammanlagt tolv månader på sig att etablera sig på arbetsmarknaden.

5 § En arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§, ska senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades underrätta Skatteverket om anställningen. Detsamma ska gälla för en arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, om utlänningen under den lagens giltighetstid har studerat på ett introduktionsprogram.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § den lagen och under den lagens giltighetstid har studerat på ett introduktionsprogram, eller en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§ ska, såvida inte något annat följer av 6 §, när tiden för det tillståndet har löpt ut, beviljas ett permanent uppehållstillstånd om han eller hon har en anställning som har anmälts enligt första stycket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Detsamma ska gälla för en utlänning som kan försörja sig genom inkomster från näringsverksamhet.

Uppehållstillstånd enligt andra stycket ska också beviljas om utlänningen kan försörja sig genom inkomster från anställning eller näringsverksamhet i kombination med studiemedel för studier på halvtid.

Uppehållstillstånd enligt andra stycket får beviljas en utlänning som inte har fyllt 25 år endast om han eller hon har fullföljt en

a) gymnasieutbildning eller motsvarande,

b) yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller

c) sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om försörjningsförmåga och om underrättelse till Skatteverket.

I paragrafen finns bestämmelser om permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning. Övervägandena finns i avsnitt 7.

I *tredje stycket*, som är nytt, anges att uppehållstillstånd enligt andra stycket också ska beviljas om utlänningen kan försörja sig genom

inkomster från anställning eller näringsverksamhet i kombination med studiemedel för studier på halvtid. Detta innebär ett avsteg från huvudregeln att utlänningen ska kunna försörja sig genom inkomster från anställning eller näringsverksamhet eller en kombination av dessa (prop. 2015/16:174 s. 60). Endast studiemedel för halvtidsstudier kan beaktas. Om en utlänning får studiemedel för mer än halvtidsstudier kan studiemedel för halvtidsstudier beaktas, men inte mer än det. För att försörjningskravet ska vara uppfyllt krävs fortfarande att sökanden har inkomster från anställning eller näringsverksamhet eller en kombination av dessa. Som följer av andra stycket ska, om det är fråga om inkomster från anställning, anställningen ha anmälts till Skatteverket och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor får inte vara sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. För att kunna beviljas ett permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning krävs att utlänningens försörjningsförmåga kan antas bestå en längre tid (prop. 2015/16:174 s. 60–61). Det krävs därmed att utlänningen kan förväntas bedriva studier och få studiemedel under en längre tid. Den omständigheten att utlänningen kommer att göra vissa uppehåll i studierna, till exempel under sommarmånaderna, innebär dock inte i sig att försörjningskravet inte är uppfyllt. Det avgörande är om utlänningen har inkomster som innebär att han eller hon inte behöver försörjningsstöd enligt 4 kap. 1 § socialtjänstlagen (2001:453). För att bedöma detta krävs att man gör en sammantagen bedömning av hans eller hennes ekonomiska situation. För att utlänningen ska kunna visa att han eller hon kan förväntas få studiemedel under en längre tid behövs visst underlag, exempelvis antagningsbesked till en utbildning som ger rätt till studiemedel och som ska pågå en längre tid och beslut från CSN om att studiemedel har beviljats.

11.2 Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

5 a § *En yrkesintroduktionsanställning kan ligga till grund för permanent uppehållstillstånd enligt 5 §.*

Paragrafen, som är ny, innehåller en bestämmelse som kompletterar bestämmelserna om permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning i 5 §. Övervägandena finns i avsnitt 8.

Av paragrafen framgår att en form av subventionerad anställning, en yrkesintroduktionsanställning, kan ligga till grund för permanent uppehållstillstånd. Det innebär ett undantag från den hittillsvarande ordningen att inga subventionerade anställningar kan utgöra grund för permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning (jfr prop. 2015/16:174 s. 60). Med yrkesintroduktionsanställning avses en anställning för vilken stöd lämnats enligt förordningen (2013:1157) om stöd för yrkesintroduktionsanställningar. För att permanent uppehållstillstånd enligt 5 § ska beviljas krävs att yrkesintroduktionsanställningen bedöms vara varaktig så att försörjningsförmågan kan antas

bestå en längre tid (jfr prop. 2015/16:174 s. 60–61). Det krävs även att övriga förutsättningar för ett permanent uppehållstillstånd är uppfyllda, bl.a. att anställningen har anmälts till Skatteverket enligt 5 § första stycket.

11.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2017:353) om uppehållstillstånd för studerande på gymnasial nivå

4 § En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, och som inte kan få ett nytt sådant tillstånd, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 b § den lagen eller ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 d–16 g §§ den lagen eller enligt 1 eller 2 § ska, om utbildningen fullföljts, beviljas ett uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning.

Upphållstillståndet ska vara tidsbegränsat och gälla i sex månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat eller sex månader efter den dag en sådan yrkesinriktad utbildning eller en sådan sammanhållen yrkesutbildning som avses i 1 § första stycket 2 b och c har avslutats i enlighet med en individuell studieplan.

I paragrafen finns bestämmelser om uppehållstillstånd efter fullföljd utbildning. Ändringen i *andra stycket* innebär att giltighetstiden för sådana uppehållstillstånd ska bestämmas till sex i stället för tolv månader efter den dag examensbeviset eller motsvarande är utfärdat eller en sammanhållen yrkesutbildning inom vuxenutbildningen eller en liknande utbildning inom gymnasieskolans introduktionsprogram har avslutats i enlighet med en individuell studieplan.

5 § En arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen (2016:752) om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har beviljats ett uppehållstillstånd enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§, ska senast månaden efter den kalendermånad då anställningen påbörjades underrätta Skatteverket om anställningen. Detsamma ska gälla för en arbetsgivare som anställer en utlänning som har beviljats ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, om utlänningen under den lagens giltighetstid har studerat på ett introduktionsprogram.

En utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 16 a eller 16 b § lagen om tillfälliga begränsningar av möjligheten att få uppehållstillstånd i Sverige, eller som har haft ett uppehållstillstånd som har tidsbegränsats enligt 5, 12 eller 15 § den lagen och under den lagens giltighetstid har studerat på ett introduktionsprogram, eller en utlänning som har haft ett uppehållstillstånd som har beviljats enligt någon av 16 c–16 i §§ den lagen eller enligt någon av 1–4 §§ ska, såvida inte något annat följer av 6 §, när tiden för det tillståndet har löpt ut, beviljas ett permanent uppehållstillstånd om han eller hon har en anställning som har anmälts enligt första stycket och som gör det möjligt för honom eller henne att försörja sig och lönen, försäkringsskyddet och övriga anställningsvillkor inte är sämre än de villkor som följer av svenska kollektivavtal eller praxis inom yrket eller branschen. Detsamma ska gälla för en utlänning som kan försörja sig genom inkomster från näringsverksamhet.

Uppehållstillstånd enligt andra stycket får beviljas en utlänning som inte har fyllt 25 år endast om han eller hon har fullföljt en

a) gymnasieutbildning eller motsvarande,

b) yrkesinriktad utbildning som syftar till att underlätta etablering på arbetsmarknaden och som ges inom ramen för ett introduktionsprogram i gymnasieskolan, eller

c) sammanhållen yrkesutbildning inom den kommunala vuxenutbildningen eller den särskilda utbildningen för vuxna.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer kan med stöd av 8 kap. 7 § regeringsformen meddela närmare föreskrifter om försörjningsförmåga och om underrättelse till Skatteverket.

I paragrafen finns bestämmelser om permanent uppehållstillstånd på grund av försörjning. Genom ändringen tas det tredje stycket bort och därmed möjligheten att uppfylla försörjningskravet med en kombination av inkomster från anställning eller näringsverksamhet och studiemedel för studier på halvtid.